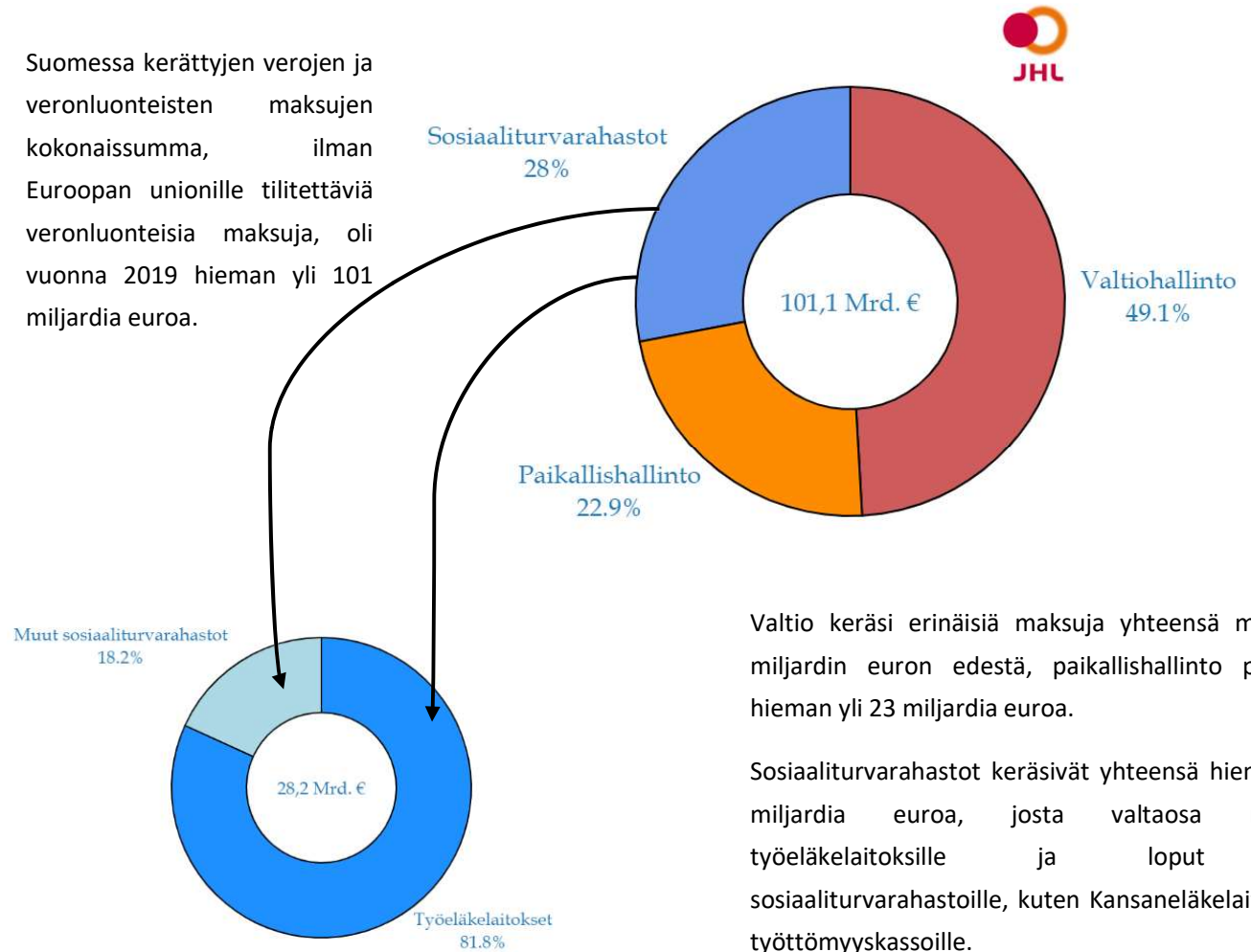

Lisäksi tähän ryhmään luokitellaan nk. muut sosiaaliturvarahastot, joihin kuuluvat Kansaneläkelaitos (Kela) sekä työttömyys-, sairaus-, hautaus- ja eroavustuskassat. Muut sosiaaliturvarahastot toteuttavat lähinnä julkisen vallan perusturvaa, joita varten kerätään palkasta meneviä pakollisia ja valinnaisia maksuja. Muiden sosiaaliturvarahastojen keräämät maksut katsotaan verotuksellisesti olevan veronluonteisia maksuja.

Kunnat, eli paikallishallinto kerää veroja kolmanneksi eniten. Ne saavat kokonaisveropotista suoraan noin **22,8 prosenttia**. Kuntien keräämät verot perustuvat kunnallisveroprosentteihin, jotka ne määrittävät itse.

Euroopan unionille maksetaan veronluonteisia maksuja ja niiden osuus kokonaisveropotista on noin **0,4 prosenttia**. Myös **kirkot** keräävät veroja niiltä, jotka kuuluvat evankelisluterilaiseen tai ortodoksiseen kirkkoon.

Vuonna 2019 EU:n toimielimille maksettiin veroja ja niihin rinnastettavia maksuja 403 miljoonan euron

Verotulojen lähteet

Suomessa verovelvolliset maksavat veroja muun muassa seuraavista lähteistä:

- Ansiotulot
  - Palkkatulot
  - Yrittäjätulon ansiotulo-osuus

- Eläketulot
- Veronalaiset sosiaalietuudet, kuten työttömyyskorvaus
- Pääomatulot
  - Osinkotulot
  - Vuokratulot
  - Omaisuuden luovutuksesta saatu tulo
- Omaisuus
  - Kiinteistö
  - Varainsiirto, esim. asunto-osakkeesta
  - Perinnöt ja lahjat
- Yritystoiminta
  - Yhteisön tulos
- Kulutus
  - Tavarat ja palvelut
  - Energia, kuten sähkö
  - Alkoholi, savukkeet ja polttoaine
  - Ajoneuvovero

Välittömät ja välilliset verot

Veroja voidaan luokitella ja jaotella useilla eri tavoilla. Yksi yleinen tapa on tarkastella välittömiä ja välillisiä veroja erikseen.

Välittömillä veroilla tarkoitetaan veroja, jotka tulevat maksettavaksi heti verovelvollisen saamista tuloista. Välittöminä veroina pidetään esimerkiksi ansio-, pääoma- ja kiinteistöveroa.

Välillisiä veroja puolestaan maksetaan esimerkiksi kulutuksesta. Esimerkiksi arvonlisävero tai tupakkaveron on välillinen vero. Välillinen vero tulee kuluttajan maksettavaksi tuotteiden tai palvelujen hinnan välityksellä.

TULO- JA PÄÄOMAVEROT

Ansiotulojen verotus:

Ansiotuloista maksetaan valtion ansiotuloveroa, kunnallisveroa ja kirkollisveroa. Kirkollisveroa maksavat vain evankelisluterilaisten ja ortodoksisten seurakuntien jäsenet.

Yleisin ansiotulon muoto on työnteosta maksettu palkka tai siihen rinnastettava tulo, kuten lounas- ja puhelinedut. Lisäksi ansiotuloihin lasketaan esimerkiksi eläkkeet, työttömyyspäiväraha sekä sairauspäiväraha.

Ansiotulojen verotus on Suomessa progressiivista. Mitä enemmän ansaitset, sitä suurempi on veroprosenttisi.

Alla olevassa taulukossa on valtion progressiivinen tuloveroasteikko vuodelta 2021.

Verotettava ansiotulo	Vero alarajan kohdalla	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
18 600	8	6
27 900	566	17,25
45 900	3671	21,25
80 500	11 023,50	31,25

Kuntaveron on tasaveron, mikä tarkoittaa, että kaikki maksavat sitä samalla veroprosentilla. Kunnallisverotuksesta tehdään kuitenkin useita vähennyksiä eli käytännössä myös kuntaveron maksetaan progressiivisesti, kuten valtion tulovero.

Pääomatulojen verotus:

Pääomatuloja ovat esimerkiksi vuokratulo, myyntivoitto ja korkotulot. Pääomatulojen verotus on Suomessa lievästi progressiivista. Alle 30 000 euron pääomatuloista peritään 30 % veroa, tämän ylittävältä osalta veroprosentti on 34.

PAKOLLISET SOSIAALITURVAMAKSUT

Palkkatuloista maksetaan veroihin rinnastettavia maksuja, joiden avulla rahoitetaan esimerkiksi työttömyysvakuutus- ja eläkejärjestelmä. Maksut jakautuvat palkansaajan ja palkkaa maksavan yrityksen välillä. Näitä maksuja kutsutaan myös veronluonteisiksi maksuiksi.

Pakollisia sosiaaliturvamaksuja ovat työeläkemaksut ja sosiaaliturvamaksut. Pakollisilla eläkemaksuilla rahoitetaan esimerkiksi eläkkeet, työttömyyskorvaukset ja sairauspäivärahat.

KULUTUS:

Kulutusverot maksetaan tavaroiden ja palveluiden käytön, eli kulutuksen perusteella. Kulutusveroista merkittävin on arvonlisävero, joka näkyy lähes kaikissa Suomessa kulutetuissa tuotteissa ja palveluissa. Suomen arvonlisäverotuksen verokannat näet [täältä](#).

Kulutusverot muodostavat noin kolmanneksen Suomessa kerätyistä veroista ja niillä on tärkeä osuus julkisen sektorin rahoituksessa.

Kulutusveroilla voidaan myös ohjata ihmisten käyttäytymistä. Esimerkiksi tupakka-, ajoneuvo- ja energiaverolla pyritään vähentämään kulutusta, jolla on haitallisia vaikutuksia luontoon tai muihin ihmisiin.

OMAIUUUSVEROT

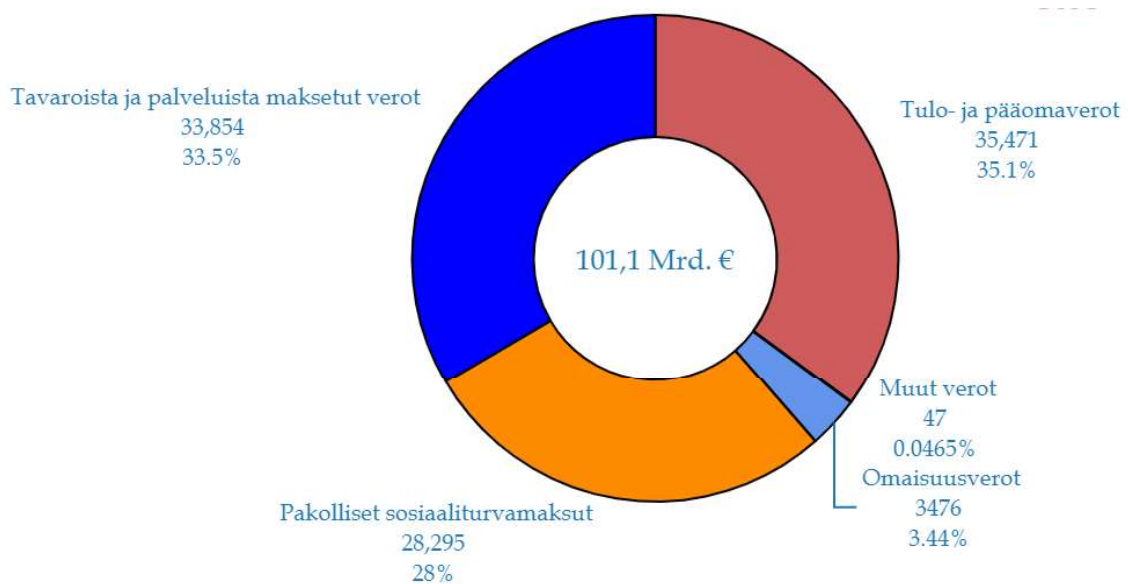
Omaisuuksiveroilla tarkoitetaan veroja, joita maksetaan omaisuuden käytöstä, omistamisesta tai sen siirtämisestä toisen henkilön nimiin.

Omaisuusveroa maksetaan kiinteästä omaisuudesta tai varallisuudesta, josta on ensin vähennetty velat, kuten perinnöstä, lahjoituksesta ja rahoitus- tai pääomatransaktioista.

Esimerkiksi varainsiirtovero ja kiinteistövero ovat omaisuusveroja. Varainsiirtoveroa maksetaan kiinteistön ja arvopaperin luovutuksesta. Veron maksaa luovutuksen saaja eli esimerkiksi asunnon ostaja. Kunnan kiinteistöveroprosenteista päättää vuosittain kunnanvaltuusto lain salliman vaihteluvälin puitteissa.

EU:n jäsenmaista vain yhdeksässä omaisuusveroja kerätään vähemmän kuin Suomessa. Ruotsia lukuun ottamatta nämä maat ovat etupäässä entisiä itäisen Euroopan sosialistisia maita.

Kuvio: Verotulot jaoteltuna veron lähteisiin (Tilastokeskus, 2020)

Palkkatuloista maksettujen verojen virrat

Palkasta maksettuja veroja ja veronluonteisia maksuja on vaikea hahmottaa, koska palkasta tilitetään maksuja eri kohteisiin. Osalla maksuista rahoitetaan suoraan palkansaajan omia tarpeita, kuten sairaanhoitomaksuja ja työttömyysturvamaksuja. Osalla maksuista rahoitetaan yhteiskuntamme erilaisia toimintoja.

Alla olevat kuviot havainnollistavat palkasta perittyjen maksujen virtoja eri kohteiden välillä kahden esimerkin avulla.